

Sprawozdanie merytoryczne z działalności

Stowarzyszenia Banku Żywności w Chojnicach w roku 2022

Informacja dla Członków Banku Żywności w Chojnicach, zwanego dalej „Bankiem Żywności”

I. Informacje ogólne

Rok 2022 był rokiem pełnym zupełnie nowych wyzwań. Rosyjska inwazja na Ukrainę zdominowała wydarzenia na świecie w 2022 r. W jej wyniku zginęły dziesiątki tysięcy cywilów, a kilkanaście milionów Ukraińców zostało zmuszonych do ucieczki. Zablokowane dostawy ukraińskiego zboża spowodowały kryzys żywnościowy w najbiedniejszych regionach świata, a wywołany wojną kryzys energetyczny doprowadził do podwyżek cen. W trakcie trwania roku Bank Żywności starał się elastycznie dopasowywać do zmian jakie następowały, a jego działania były skupione na kontynuacji 4 priorytetowych celów.

Cele priorytetowe:

1. Zagospodarowanie realizacji odbiorów ze strony organizacji żywności krótkoterminowej pochodzącej od producentów i dystrybutorów żywności.
2. Realizacja, w warunkach obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, programu PO PŻ Podprogram 2021 oraz zrównoważenie braków dostaw tej żywności poprzez pozysk innej żywności.
3. Pomoc Uchodźcom w Polsce oraz współorganizacja transportów humanitarnych na Ukrainę.
4. Dbłość o bezpieczeństwo organizacji i osób korzystających z pomocy żywnościowej – zabezpieczenie organizacji w środki ochrony osobistej i higieny.

W 2022 roku do Banku Żywności w Chojnicach nie przystąpił żaden nowy członek. Obecnie liczba członków zwyczajnych wynosi 24 (21 samorządów, 3 NGO).

Wśród najważniejszych rezultatów działalności w 2022 r. można wymienić:

- Mimo trudnych warunków organizacyjnych wywołanych epidemią COVID-19 nieprzerwana współpraca z sieciami handlowymi. W 2022 roku sieci handlowe utrzymały liczbę placówek, z których przekazywana jest żywność dla podopiecznych Banku Żywności. Obecnie regularne odbiory odbywają się z **47** placówek (sklepy i restauracje) i kolejne w roku 2023 decydują się na współpracę.

W 2022 roku zagospodarowano w ten sposób ponad 294 tony żywności.

- Zrealizowanie **3** zadań dofinansowywanych przez Województwo Pomorskie i Wojewodę Pomorskiego na łączną kwotę **40.850,00 zł**.
- Zrealizowanie **5** zadań dofinansowywanych przez **FPBŻ** na kwotę łączną **103.152,32 zł**
- Otrzymany grant z Fundacji Biedronki w wysokości **108.000,00 zł** na zakup żywności w sieci sklepów Jeronimo Martins Polska (do 31.12.2022 r. wykorzystano **17.222,14 zł**).
- Przedpłacona karta paliwowa BP Supercard upoważniająca do zakupu paliwa na sieci stacji benzynowej BP na kwotę 15. 000,00 zł (umowa z 13.12.2023 r. - całość do wykorzystania w roku 2023)
- Wykorzystanie źródeł pozysku żywności we współpracy z ARiMR związanych ze wsparciem dla producentów rolnych (jabłka).

Wśród najważniejszych wyzwań pojawiły się:

- Zagospodarowanie rosnącej ilości żywności pochodzącej z sieci handlowych.
Bank Żywności dąży do poprawy infrastruktury związanej z zapewnieniem ciągłości łańcucha chłodniczego dla przekazywanej żywności, usprawnienia procedur obiegu dokumentów, standaryzacji regulacji prawnych pomiędzy: Federacją Polskich Banków Żywności - Bankiem Żywności - organizacjami lokalnymi.
- Zwiększenie finansowania dla kosztów zagospodarowania żywności od producentów i z sieci handlowych.
- Znaczny wzrost cen usług i opłat stałych.
- Zmniejszenie ilości przekazanej żywności oraz finansowania w ramach PO PŻ Podprogram 2021.

II. Działania w ramach pozyskanych środków.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące realizacji działań w poszczególnych obszarach tematycznych:

- W okresie sprawozdawczym Bank Żywności w Chojnicach zrealizował zadania zlecone przez:
1. Województwo Pomorskie na kwotę **31.550,00 zł**;
 2. Wojewodę Pomorskiego na kwotę **9.300,00 zł**,
 3. Federację Polskich Banków Żywności na kwotę łączną **103.152,32 zł**
 4. Fundację Biedronki w wysokości **108.000,00 zł** na zakup żywności w sieci sklepów **Jeronimo Martins** Polska (do 31.12.2022 r. wykorzystano kwotę **17.222,14 zł**).
 5. **BP Supercard** - przedpłaconą karta paliwowa upoważniająca do zakupu paliwa na sieci stacji benzynowej BP na kwotę **15. 000,00 zł** (umowa z 13.12.2023 r. - całość do wykorzystania w roku 2023)

Łącznie w roku 2022 pozyskaliśmy środki z grantów w wysokości 267.002,32 zł

*** z czego kwota 105.777,86 zł (Fundacja Biedronki oraz BP) przeszła na rok 2023**

ad 1.a. Wojewoda Pomorski – umowa nr 48/UW/PS/2022 z dnia 30.04.01.07.2022 r.

Zrealizowane zadanie pt.: „**Zebrać więcej**”.

W ramach projektu chcieliśmy zwiększyć ilość pozyskiwanej żywności w ramach zbiórki żywności. Zbiórki żywności są doskonałym sposobem na pozyskanie różnicowanego asortymentu towarów. Bank Żywności w Chojnicach w okresie realizacji zadania przeprowadził dwie zbiórki żywności, na terenie czterech województw: pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, zachodnio-pomorskiego oraz wielkopolskiego. Zbiórka została przeprowadzona w 51 placówkach handlowych. Udział w zbiórce wzięło **1 tys. wolontariuszy**. Do realizację tego przedsięwzięcia przygotowaliśmy ulotki, identyfikatory, podziękowania dla wolontariuszy, plakaty **oraz balony, naklejki (wlepki), breloczki z żetonem do wózka sklepowego**. Powiększyliśmy również bazę wolontariuszy okolicznościowych. Wolontariusze to nasza „siła”. Bez nich niczego byśmy nie dokonali. To dzięki nim mogliśmy realizować nasze zadania w zakresie zbiórek żywności. Praca wolontariacka to doskonała szansa na podniesienie i zgłębienie kwalifikacji zawodowych oraz doskonała okazja do samorozwoju. Daje szansę na odnalezienie wartości, które w codziennym życiu są pomijane, takie jak pomoc drugiemu człowiekowi oraz aktywne zaangażowanie

się w życie społeczne. Obecnie zdecydowana większość naszych wolontariuszy to dzieci i młodzież szkolna. Dzięki realizacji zadania udało nam się pozyskać dorosłych wolontariuszy z jednostek Ochotniczej straży pożarnej z terenu naszego działania. Zorganizowaliśmy 3 spotkania dla 18 osób, które zostały koordynatorami zbiórki w swojej jednostce. Na spotkaniach przedstawiliśmy misję naszego banku, zapoznaliśmy z zasadami organizacji, przebiegu i rozliczenia zbiórki żywności. Powodzenie zbiórki zależy w dużej mierze od aktywności wolontariuszy. Dzięki większej liczbie wolontariuszy zwiększyliśmy ilość zebranej żywności i poszerzyliśmy grono osób objętych pomocą. Organizacje współpracujące z bankiem żywności, które bezpośrednio dystrybuują żywność wśród osób najbardziej potrzebujących, nieprzerwanie otrzymują informacje, że wciąż pojawiają się osoby, które nie otrzymały jeszcze wsparcia żywnościowego, a bardzo go potrzebują z różnych względów. Często przytaczanym powodem jest brak zaradności życiowej, niski poziom dochodów, głodowe emerytury, niepełnosprawność, bezdomność, itd. Przyczyn jest bardzo wiele, ale jedno jest pewne. Ludziom tym należy nieść pomoc - bo, nikt nie powinien cierpieć z powodu głodu. Dlatego też liczy się każdy kilogram pozyskanej żywności, a dzięki zbiórce zebraliśmy jej aż 7.210,45 kg. Dzięki niej mieliśmy realny wpływ na kształtowanie, dla wielu ludzi, lepszej rzeczywistości.

Źródłem zwiększenia ilości pozyskanej żywności są także darowizny ze sklepów, z którymi nawiązaliśmy współpracę w zakresie realizacji ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. Dzięki sprawnej komunikacji z darczyńcami i zapewnieniu właściwego transportu nie tylko budujemy pozytywne relacje, ale umacniamy i rozwijamy wypracowane już standardy związane z odbiorem i dystrybucją żywności. Dla 3 współpracujących z naszym bankiem sklepów, z którymi podpisano umowy na przekazywanie żywności opracowaliśmy i wydrukowaliśmy ulotki propagujące niemarnowanie żywności.

łącznie w ramach projektu:

- Zaangażowano w zbiórkę ponad 1.000 wolontariuszy.
- Opracowaliśmy, wydrukowaliśmy i przekazaliśmy materiały promocyjne niezbędne do przeprowadzenia zbiórek: balony (1tys. sztuk), wlepki-podziękowania (1tys sztuk), żetony do wózków (1tys. sztuk).
- Powiększenie bazy wolontariuszy o 18 osób z Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu naszego działania.
- zebrano **7.210,45 kg** pełnowartościowej żywności z długim terminem ważności.

ad 1. Województwo Pomorskie – umowa nr 8/PS/2022 z dnia 01.04.2022 r.

Zrealizowane zadanie pt.: „Transport dobra” na kwotę całkowitą realizacji zadania **25.000 zł** w tym **dotacji 23.550,00 zł** .

Celem głównym był transport pozyskanych darowizn żywnościowych dla osób, które złożyły do

ośrodków pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych deklaracje zapotrzebowania na żywność. Jednocześnie pozyskana dzięki dodatkowym funduszom na transport, uratowana przed zmarnowaniem, znacząco wzbogaciła asortyment przekazywanych przez Bank Żywności produktów.

Żywność została przekazana osobom potrzebującym z terenu województwa pomorskiego (powiaty: chojnicki, człuchowski, kościerski i bytowski).

Kontynuowaliśmy również formę wsparcia dla seniorów - indywidualne telefoniczne konsultacje z dietetykiem. Kolejna już edycja tej formy wsparcia spotkała się z dużym zainteresowaniem. Ograniczenia związane z zagrożeniem COVID-19 nadal funkcjonują, a forma konsultacji telefonicznych daje gwarancję realizacji zadania. Niepewność o swoje zdrowie, długotrwała izolacja, z jaką mamy dziś do czynienia, jest trudna dla wszystkich, sytuacja jest szczególnie trudna dla osób starszych czy mających problem z utrzymaniem prawidłowej wagi. Osoby, które potrzebują wsparcia, ale nie są w stanie sfinansować wizyty u dietetyka, czy też skorzystać z porady lekarskiej, bo gabinety i poradnie nie pracują standardowym trybem, będą miały możliwość skorzystania z porady przez telefon. Podstawową misją banku żywności jest ratowanie żywności przed zmarnowaniem. Połączenie źródeł pozyskiwania żywności (sklepy wielkopowierzchniowe oraz dystrybutorzy/producenci żywności) daje, zgodnie z naszymi doświadczeniami, najlepsze efekty i wpływa na zwiększenie ilości przekazywanej żywności osobom potrzebującym, jednocześnie zapewniając zróżnicowanie produktów żywnościowych, które trafiają do najuboższych mieszkańców Pomorza. Pozyskaną tą drogą żywnością możemy wspierać osoby potrzebujące, pozostające pod opieką organizacji i instytucji współdziałających z Bankiem Żywności w Chojnicach, w celu zmniejszenia obszarów niedożywienia na terenie woj. pomorskiego.

W czasie realizacji zadania przeprowadzono następujące działania:

- Na bieżąco kontaktowano się z przedstawicielami sklepów oraz z firmami transportowymi w celu ustalenia dat odbiorów, wielkości darowizny, warunków jej przewozu, rozliczenia palet, kwestii upoważnień do odbioru darowizny oraz ustalenia najmniejszego kosztu transportu. Ogłoszono również nabór firm transportowych do projektu, a na podstawie zgłoszeń wybrano firmy zapewniające transport zwykły i chłodniczy. Z firmami utrzymywano stały kontakt dzięki temu proces odbioru darowizn przebiegał sprawnie, a pozyskana żywność niezwłocznie była przekazywana do organizacji, które rozdysponowały żywność do osób potrzebujących. W przypadku otrzymania darowizny produktów wymagających chłodzenia, transport był realizowany samochodem z chłodnią.
- W ramach projektu wykonano 32 transporty żywności w celu przekazania jej do rozdysponowania dla osób potrzebujących poprzez organizacje pomocowe. Transporty były

wykonywane transportem zewnętrznym, a w przypadku darowizn lokalnych korzystano z transportu własnego Banku Żywności.

- Żywnością wspierano osoby potrzebujące z terenu województwa pomorskiego, powiatów: chojnickiego, człuchowskiego, bytowskiego i kościerskiego.
- Utrzymywano kontakt z organizacjami (99 połączeń) w celu utrzymania źródła informacji na temat aktualnych potrzeb podopiecznych organizacji oraz liczby potrzebujących i ustalano szczegóły odbioru żywności. Duże darowizny były dzielone pomiędzy kilka organizacji. Odbierana ze sklepów żywność stanowiła również wsparcie dla organizacji opiekujących się seniorami.
- Przeprowadzono 61 indywidualnych konsultacji telefonicznych dla seniorów z terenu województwa pomorskiego oraz podniesiono jakość życia 26 seniorów dzięki konsultacjom z dietetykiem.
- Wypełniano i gromadzono dokumentację związaną z pozyskiem żywności, wprowadzeniem do systemu magazynowego, dystrybucją do organizacji pomocowych celem rozdysponowania wśród osób potrzebujących. W celu właściwego udokumentowania pozyskanych darowizn wystawiono 100 dokumentów (PZ, WZ). Koordynator dokonał weryfikacji sprawozdawczości z zadysponowanych darowizn na podstawie miesięcznych sprawozdań od każdej organizacji, która otrzymała żywność o liczbie wspartych osób i celu przeznaczenia. **Sprawdzono 90 sprawozdań.** W ramach działań w projekcie pozyskano ponad **42.975 kg** żywności, **która została przekazana do 11.856 osób potrzebujących.**

Ad 2. **Województwo Pomorskie – umowa nr 12/PS/2022 z dnia 20.04.2022 r.**

Zrealizowane zadanie pt.: „Braterska pomoc” na kwotę całkowitą realizacji zadania **9.431,90 zł w tym dotacji 8.000,00 zł**.

Nasze działania skupiły się również na zapewnieniu pomocy żywnościowej dla uchodźców. Wojna i przemoc zawsze najmocniej uderzają w ludność cywilną, która zostaje pozbawiona dostępu do podstawowych środków do życia – żywności, środków czystości czy środków pierwszej pomocy – i jest zmuszona do ucieczki ze swoich domów.

Żywność została przekazana Uchodźcom z terenu województwa pomorskiego (powiaty: chojnicki, człuchowski, kościerski i bytowski w tym m.in. : Miasto i Gmina Chojnice, gmina Człuchów, gmina Czarne, gmina Przechlewo, gmina Koczała, Miasto i Gmina Kościerzyna, gmina Czersk, Miasto i Gmina Bytów).

Grupą docelową zadania byli Uchodźcy z Ukrainy, głównie rodziny z dziećmi, dzieci i młodzież, seniorzy, niepełnosprawni oraz studenci ukraińskich uczelni, którzy są obywatelami innych państw.

Bez perspektyw, bez dachu nad głową, z symbolicznym ekwipunkiem. W projekcie z pomocą dotarliśmy do 3.171 Uchodźców z Ukrainy przekazując im ponad 16 ton żywności.

W ramach projektu wykonano 18 transporty żywności w celu przekazania jej do rozdysponowania dla osób potrzebujących poprzez organizacje pomocowe.

Transporty były wykonywane transportem zewnętrznym, a w przypadku darowizn lokalnych korzystano z transportu własnego Banku Żywności.

- Żywnością wspierano osoby potrzebujące z terenu województwa pomorskiego, powiatów: chojnickiego, człuchowskiego, bytowskiego i kościerskiego.
- Utrzymywano kontakt z organizacjami w celu utrzymania źródła informacji na temat aktualnych potrzeb podopiecznych organizacji oraz liczby potrzebujących i ustalano szczegóły odbioru żywności. Duże darowizny były dzielone pomiędzy kilka organizacji.
- Wypełniano i gromadzono dokumentację związaną z pozyskiem żywności, wprowadzeniem do systemu magazynowego, dystrybucją do organizacji pomocowych celem rozdysponowania wśród osób potrzebujących. W celu właściwego udokumentowania pozyskanych darowizn wystawiono 104 dokumentów (PZ, WZ). Koordynator dokonał weryfikacji sprawozdawczości z zadysponowanych darowizn na podstawie miesięcznych sprawozdań od każdej organizacji, która otrzymała żywność o liczbie wspartych osób i celu przeznaczenia. **Sprawdzono 30 sprawozdań.** W ramach działań w projekcie pozyskano ponad **16** (16.039,20 kg) żywności, **która została przekazana do 3.171 osób potrzebujących.**

Ad 3. Federacja Polskich Banków Żywności na kwotę łączną **103.152,32 zł**

- **Umowa z dnia 05.09.2023 r. na kwotę 4.797,30 zł (4113,30 zł na spotkanie oraz 684,00 zł na szkolenia indywidualne).**

Uczestniczyliśmy w projekcie „Pola Aktywności – wsparcie organizacji pomocowych ratujących żywność”. W ramach spotkania z Organizacjami Partnerskimi Lokalnymi przedstawiliśmy kulisy naszej pracy oraz wymieniliśmy doświadczenia. Była to też okazja aby się poznać i porozmawiać, a dla organizacji przystępujących do Banku Żywności zorganizowaliśmy indywidualne szkolenia – pozyskany grant na ten cel to 684,00 zł . Również w ramach współpracy z Federacją Polskich Banków Żywności nasz pracownik Pan Robert Głąb reprezentował nasz Bank oraz FPBŻ i wraz z pracownikiem jednej z naszych OPL odwiedził Norweski Bank Żywności.

- **Umowa z 30.05.2022 na rzecz pomocy Ukrainie na kwotę 11.575,02**

Kwota ta została przeznaczona na transporty oraz bieżące potrzeby Banku Żywności (wynagrodzenia oraz opłaty stałe).

➤ **Umowa z dnia 16.08.2022 r. na łączną kwotę 66.780,00 zł**

Grant składał się z dwóch części:

- 25.000,00 zł na organizację warsztatów kulinarnych Polsko-Ukraińskich
- 41.780,00 zł na działania operacyjne Banku

➤ **Umowa w ramach konkursu dotacyjnego „Pomoc Uchodźcom z Ukrainy 2022” na kwotę 20 000,00 zł**

W ramach pozyskanego grantu finansowaliśmy nasze działania operacyjne, dodatkowo zakupiliśmy dwa nowe wózki „paleciaki” oraz urządzenie wielofunkcyjne drukujące w kolorze w formacie A3.

III. Inne działania

1. Zwiększenie liczby odbiorów żywności z punktów handlowych współpracujących z Bankiem Żywności w Chojnicach.

Współpraca z sieciami handlowymi i restauracjami

W 2022 roku Bank Żywności współpracował z **9 sieciami handlowymi** i **1 siecią restauracji** (Makro, Auchan, Jeronimo Martins Polska, Polo Market, Kaufland, siecią restauracji KFC z grupy AmRest, Netto, Netto Indygo, Stokrotka, PSS Społem).

Żywność pozyskano **za pośrednictwem 41 sklepów i 6 restauracji** działających w ramach ww. sieci (przy 40 sklepach współpracujących w roku 2021 odnotowano **wzrost o 2,5 %**).

Produkty trafiły do podopiecznych **48** organizacji partnerskich. Podopieczni do których trafiła żywność to osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, seniorzy, osoby niepełnosprawne, dzieci pozostający pod opieką organizacji partnerskich Banku Żywności.

Przy 40 organizacjach współpracujących w roku 2021 jest to wzrost o 20%.

W 2022 roku sieci handlowe i restauracje przekazały na rzecz Banków Żywności o ok. 12,9 % żywności więcej w porównaniu do roku ubiegłego, ilość w/w przekazanej żywności świadczy o ogromnej skali zagrożonej zmarnowaniem żywności w ogniwie łańcucha żywnościowego, jakim są dystrybutorzy żywności.

Masa żywności otrzymanej przez organizację od sprzedawców żywności i restauratorów w roku 2021 (kg)	261.113,42 kg
---	---------------

Masa żywności przekazanej przez organizację na rzecz potrzebujących z ww. źródeł w roku 2021 (kg)	261.113,42 kg
Masa żywności otrzymanej przez organizację od sprzedawców żywności i restauratorów w roku 2022 (kg)	294.801,45 kg
Masa żywności przekazanej przez organizację na rzecz potrzebujących z ww. źródeł w roku 2022 (kg)	294.801,45 kg

Podsumowanie współpracy z sieciami handlowymi i restauracjami w 2021:

Nazwa sieci	2017		2018		2019		2020		2021		2022		Dynamika 2021/2022	
	Tonaz	Wartość	Tonaz	Wartość	Tonaz	Wartość	Tonaz	Wartość	Tonaz	Wartość	Tonaz	Wartość	Tonaz	Wartość
Makro Cash and Carry	136 727,39	1 320 351,80	131 223,72	1 169 089,09	119 138,51	1 031 872,63	95 574,94	894 982,18	105114,09	991344,72	119855,41	1228111,55	114,02	123,88
Jeronimo Martins Polska	2 925,62	47 766,46	13 823,14	219 612,04	30 348,69	484 757,14	39 546,15	545 876,72	45672,36	704318,32	47384,16	843662,23	103,75	119,78
Tesco Polska	48 785,64	388 554,01	64 857,72	518 293,99	46 856,22	369 115,32	25 414,93	210 385,70	13347,06	108990,28	0,00	0,00	0,00	0,00
Carrefour	456,00	5 904,36	7 700,66	67 449,28	8 800,94	108 877,92	2 208,57	18 814,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#DZIEL/0/
Kaufland	0,00	0,00	936,46	3 819,54	3 356,54	18 342,85	4 224,51	25 257,09	8180,42	61749,55	4532,97	39766,03	55,41	64,40
AmiRest	6 529,17	183 887,48	4 009,94	121 370,77	3 408,74	102 176,44	3 520,14	105 856,64	4104,01	122748,13	3932,38	117930,09	95,82	96,07
Auchan Polska	30 900,35	223 512,14	48 784,08	329 728,38	42 279,42	310 383,88	47 259,58	310 555,29	54427,81	360161,66	40074,23	269067,64	73,63	74,71
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 222,06	103 349,91	29938,86	163666,58	78687,91	512475,53	262,83	313,12
PSS Spółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,69	275,76	95,14	1348,52	48,86	970,58	50,82	71,97
Stokrotka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	58,98	1 396,57	133,20	4838,92	74,24	537,71	55,74	11,11
PeiloMarket	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	69,47	555,47	211,29	3407,59	304,15	613,46
Suma:	226 324,17	2 169 976,25	271 335,72	2 429 363,09	254 189,06	2 425 526,18	236 047,55	2 216 750,39	261083,42	2519722,15	294801,45	3015928,95	112,91	119,69

Zgodnie z wcześniejszymi założeniami można zaobserwować, że polityka sieci handlowych zmierza do ograniczania żywności, która może zostać spisana na straty, tym samym zwiększa się ilość żywności przekazywanej bankom. Jest to tendencja bardzo pozytywna szczególnie, że ma to wpływ na zmniejszenie ilości żywności przekazywanej do utylizacji. Wdrażana od września 2019 roku ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności przynosi pozytywne rezultaty ponieważ daje dystrybutorom żywności impuls do analizy decyzji związanych z postępowaniem z żywnością. Każda z tych decyzji niesie za sobą skutki nie tylko finansowe, ale również społeczne, środowiskowe i wizerunkowe. Na chwilę obecną Bank Żywności w Chojnicach podejmuje współpracę z większą liczbą placówek handlowych i restauracjami, co zapewnia stały dopływ żywności, więc nawet w przypadku zmniejszenia ilości żywności przeznaczanej do przekazania dla organizacji charytatywnych nie ma to wpływu na ilości pozyskiwane dla osób najbardziej potrzebujących. Wzrost tonażu z poszczególnych sklepów jest związany ze zwiększaniem liczby obsługiwanych placówek.

Współpraca z sieciami handlowymi skutkuje dla Banku Żywności w Chojnicach również tym, że bank wspierany jest opłatą wnoszoną na podstawie ww. ustawy za każdy kilogram żywności, którą dystrybutor dopuści do zmarnowania oraz partycypuje w kosztach transportu i dystrybucji. W roku

2022 na konto BŻ wpłynęło z tego tytułu łącznie 52.784,31 zł (za rok 2021 r.).

2. Współpraca z producentami żywności

W roku 2022 poza koordynacją odbiorów darowizn z sieci handlowych skoordynowano również odbiory żywności od producentów w ilości **285.67 t.** Jest to **wzrost o ponad 56%** w porównaniu z rokiem 2021.

DAROWIZNY Z SIECI HANDLOWYCH	2020	2021	2022
TONAŻ	230,27	182,62	285,67

Wśród darczyńców, którzy przekazali w ciągu roku darowiznę o wadze min. 1 tony znajdują się m.in.: Farm Frites Poland, Nestle Polska, Pepsi Cola General Bottlers, Tan Viet International, Bakoma sp. z o.o., Europejskie Centrum Owocowe Sp. z o.o., Bonduelle Polska S.A., Mars Polska, Kuhne+Nagel sp. z o.o., Mendelez, Kellogg, Ferrero.

3. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

W 2022 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 realizowane były równoległe następujące działania:

- dystrybucja żywności,
- dystrybucja środków do dezynfekcji i ochrony osobistej,
- działania towarzyszące.

Dystrybucja żywności

W roku 2022 Bank Żywności w Chojnicach realizował dystrybucję żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021.

W ramach programu przekazano artykuły dla około **14.087 osób**, o wadze **329.473,2 tony żywności**.

Z produktów przekazywanych w ramach programu stworzono **86 842 paczek żywnościowych**.

Zestaw produktów żywnościowych obejmował m. in.: groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, makaron jajeczny, mleko UHT, filet z makreli w oleju, szynkę drobiową, olej rzepakowy, szynkę wieprzową, cukier biały.

Główne działania realizowane w 2022 r. w ramach Podprogramu 2021, to:

- prowadzenie konsultacji z OPL (udzielanie wsparcia merytorycznego w zakresie zapisów umowy, wytycznych IZ, zasad działania w Podprogramie 2021),
- ocena potrzeb OPL związanych z bezpieczeństwem dystrybucji żywności w okresie pandemii,
- przygotowanie sprawozdań podsumowujących Podprogram 2021,
- przygotowanie pełnej dokumentacji do realizacji Programu oraz monitorowanie go,
- monitoring dystrybucji żywności do OPL, dokumentacji dostaw i weryfikacja stanu realizacji wskaźników dystrybucji i działań towarzyszących, koordynacja sprawozdań zgodnie z zapisami umów z KOWR,
- przeprowadzenie wizyt kontrolnych w **10** OPL
- zaopatrzenie OPL w środki dezynfekcji i ochrony na potrzeby dystrybucji żywności w ramach POPŻ w ilości łącznej:
 - maseczki ochronne jednorazowe,
 - rękawiczki lateksowe jednorazowe ,
 - płyn do dezynfekcji.

Działania towarzyszące

W ramach realizacji Programu PO PŻ równoległe do wydań żywności, przeprowadzono działania towarzyszące, kierowane do osób zakwalifikowanych do programu.

Dzięki temu **797 osób** potrzebujących skorzystało ze **61 warsztatów** (kulinarnych, żywieniowo-dietetycznych, edukacji ekonomicznej, o niemarnowaniu żywności i ogólnej).

Warsztaty umożliwiły:

- wskazanie różnych możliwości przygotowania potraw z wykorzystaniem produktów otrzymywanych w ramach pomocy żywnościowej POPŻ,
- przekazanie wiedzy dotyczącej zasad zdrowego żywienia,
- poznanie metod, technik i zasad zarządzania czasem,
- wskazanie różnych możliwości przygotowania potraw z wykorzystaniem produktów otrzymywanych w ramach pomocy żywnościowej POPŻ,
- przekazanie wiedzy dotyczącej zasad zdrowego żywienia,
- zapoznanie ze sposobem kalkulowania przychodów i wydatków na podstawie własnego gospodarstwa domowego, pozwalających na właściwe gospodarowanie środkami

finansowymi w ramach dostępnego budżetu.

Dzięki warsztatom uczestnicy nabyli szereg nowych umiejętności, m.in.:

- ✓ potrafią efektywniej wykorzystać produkty otrzymywane w ramach pomocy żywnościowej,
- ✓ potrafią przygotować smaczne i pożywne posiłki z zastosowaniem ww. produktów,
- ✓ znają podstawowe zasady zdrowego żywienia oraz potrafią przeanalizować sposób żywienia swojej rodziny (w tym zweryfikować i wyeliminować złe nawyki żywieniowe),
- ✓ potrafią nazwać poszczególne pozycje w budżecie domowym, określić ich wysokość, stwierdzić co ma na nie wpływ i odpowiednio zaplanować swoje wydatki uwzględniając stałe przychody,
- ✓ poznali nowe sposoby na wprowadzanie oszczędności w swoim gospodarstwie domowym (dzięki pracy w grupie i wymianie doświadczeń)

Bank Żywności realizował 5 rodzajów tematów: ogólne, warsztaty żywieniowo-dietetyczne, kulinarne, edukacja ekonomiczna oraz z zakresu niemarnowania żywności.

Ze względu na obostrzenia związane z rozwojem COVID19 działania prowadzono mając na uwadze: rekomendacje dotyczące liczby uczestników warsztatów, odstępu między stanowiskami, potrzeby noszenia maseczek.

W 2022 roku, w Podprogramie 2021 Bank Żywności zrealizował następujące warsztaty:

- edukacji finansowej – 10 spotkań dla 110 uczestników
- żywieniowo-dietetycznych – 20 spotkań dla 218 uczestników
- kulinarnych – 20 spotkań dla 209 uczestników
- niemarnowania żywności – 5 spotkań dla 53 Uczestników
- innych działań aktywizujących – 6 spotkań dla 207 Uczestników

4. Rozwój działań edukacyjnych.

Upowszechnianie wiedzy z zakresu żywności i żywienia.

Ważne działania związane z czasem pandemii:

- 1) Niewątpliwym sukcesem było nieprzerwanie, przez cały okres pandemii, realizowanie zadań

Banku Żywności. Ze zwiększoną intensywnością niż na co dzień pracownicy dbali o zagospodarowanie żywności, szczególnie krótkoterminowej. Bank Żywności zmógł działać praktycznie bez żadnych przerw. Biorąc pod uwagę ilość pozyskiwanej żywności wymagającej dalszej dystrybucji było to niezmiernie istotne. Również ze względu na ograniczenia wprowadzane w instytucjach i organizacjach dystrybuujących żywność istniała konieczność sprawnego przekazywania żywności w miejsca, w których zgłaszane były konkretne potrzeby.

- 2) Podczas pandemii Bank Żywności starał się stanowić wsparcie również dla organizacji wydających żywność. Biorąc pod uwagę ryzyko związane z kontaktami z innymi ludźmi podczas okresu pandemii pozyskaliśmy z różnych źródeł fundusze na wsparcie wszystkich organizacji współpracujących (osób wydających żywność), które zgłosiły taką potrzebę. Organizacje otrzymały od Banku Żywności środki do dezynfekcji i ochrony osobistej - w postaci rękawiczek maseczek, płynu do dezynfekcji oraz odzieży ochronnej.

6. Zbiórki Żywności

W 2022 roku odbyły się dwie tradycyjne zbiórki żywności, dodatkowo odbyły się dwie zbiórki pieniężne – online. Za pozyskane środki finansowe (niecałe 40zł) zakupiono żywność.

Łączna ilość zadysponowanej żywności, która trafiła do Banku Żywności dzięki prowadzonym zbiórkom to **8.139,40 kg (w roku 2021 - 1.134,05 kg)**.

Taka forma zbiórek potwierdziła jednoznacznie, że „siłą” zbiórki są wolontariusze, którzy rozmawiają z klientami, przekazują cel, na który ma być przeznaczona żywność, przede wszystkim jednak nadają zbiórce „ludzkiego wymiaru”. Dla Stowarzyszenia Bank Żywności w Chojnicach oraz Organizacji Dobroczynnych które współpracują z Bankiem Żywności udział wolontariuszy jest nieoceniony. Wartość tego zaangażowania jest ogromna nie tylko ze względu na fakt, że wolontariusze własną postawą pokazuje, że w dzisiejszym świecie można zrobić coś bezinteresownie, ale również dlatego, że ten wysiłek, w ogromnej mierze, przyczynia się do dużego tonażu zebranej żywności i pomocy tym najbardziej potrzebującym.

IV. Podsumowanie działań statutowych

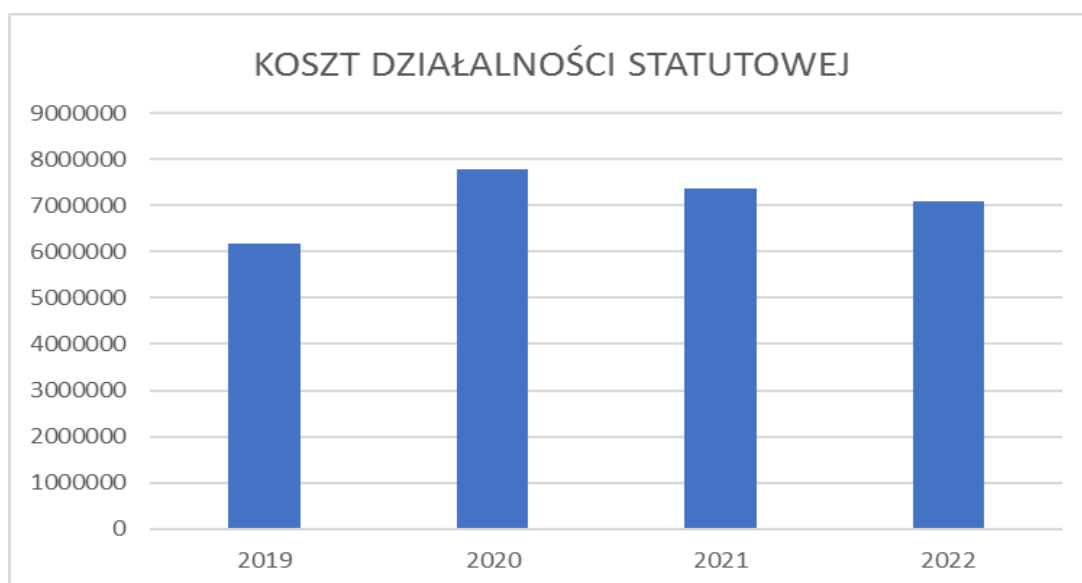
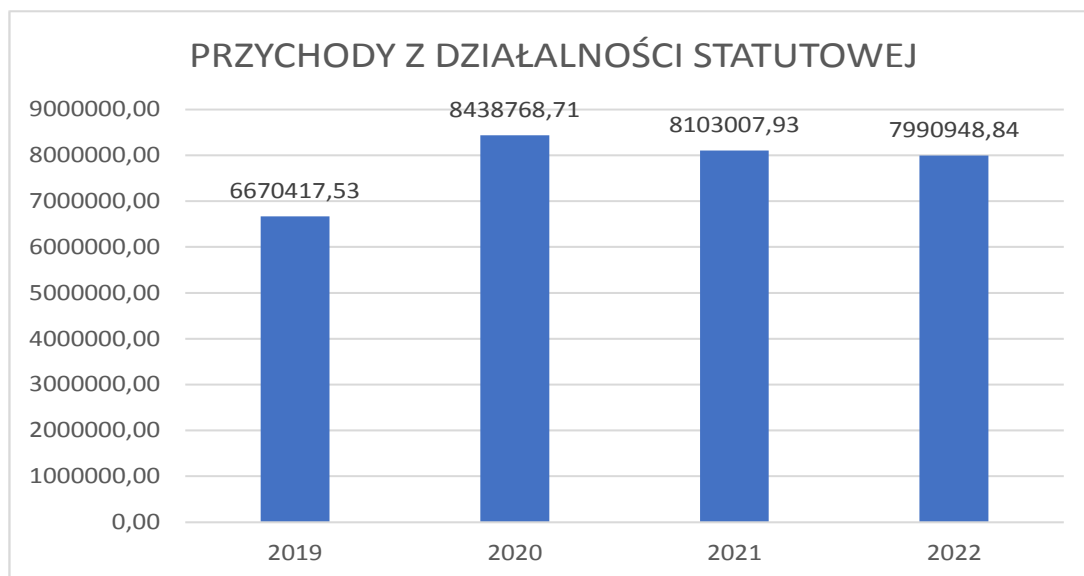
Działania statutowe w postaci pozysku i dystrybucji żywności stanowią największy procent przychodów i kosztów statutowych odnotowywanych przez Bank Żywności w Chojnicach.

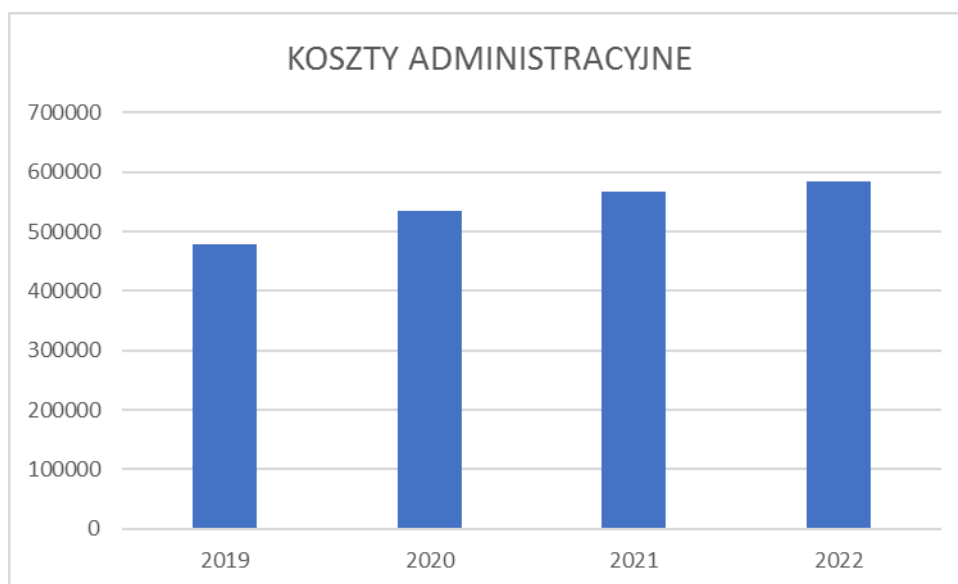
Pozostałe przychody to w większości dotacje, składki członkowskie lub inne środki pozyskane na realizację zadań statutowych.

Rok 2022 zamknięto nadwyżką przychodów nad kosztami w kwocie 310.009,62 zł.

Na poniższych wykresach przedstawiono kształtowanie się tych wielkości na przestrzeni ostatnich czterech lat.

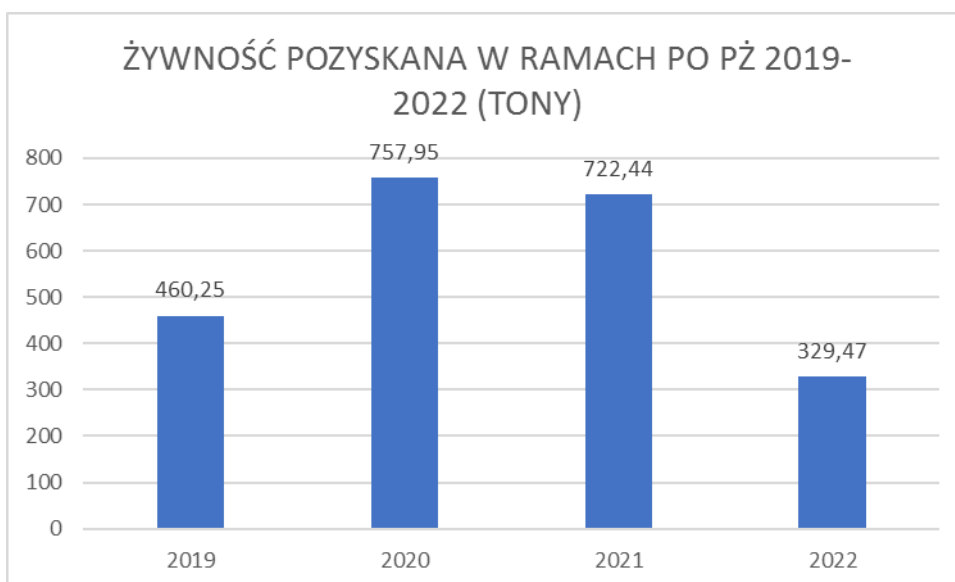
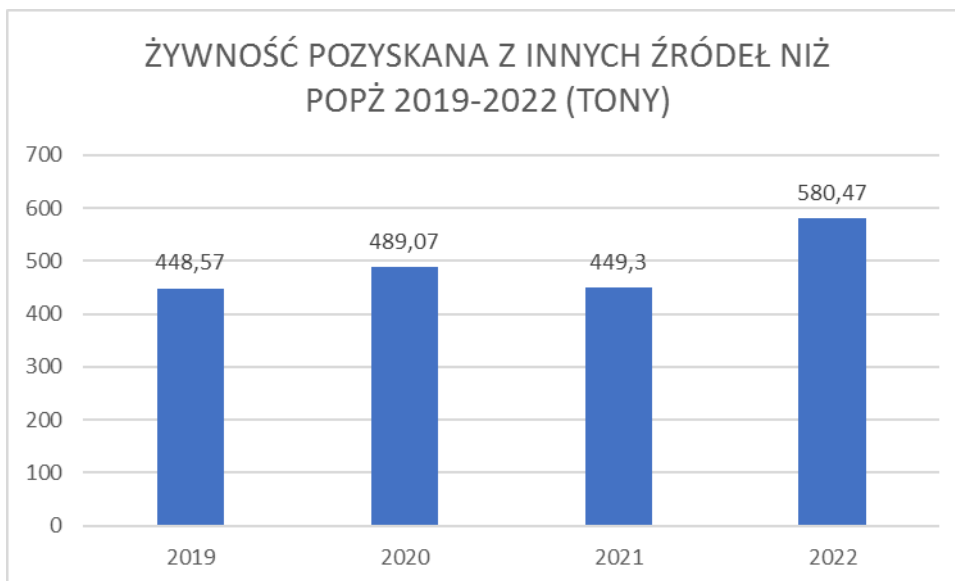

Z przedstawionych na wykresach danych widać jak sytuacja w Polsce w roku 2022 wpłynęła na pracę Banku Żywności w Chojnicach. Rok ten przyniósł **spadek przychodów o 1,38 %**. Spadek ten wynika z bardzo ubogiego podprogramu PO PŻ 2021.

Równoległe z przychodami spadły koszty statutowe (o 3,57%) i wzrosły pozostałe koszty (o ok. 5%). W 2022 r. największy przyrost kosztów odnotowano na poziomie usług obcych. Spośród tych kosztów największy procent stanowią koszty transportów zarówno od darczyńców do banku żywności, jak i od banku żywności do organizacji partnerskich. Drugie miejsce pod kątem wzrostu zajmuje zużycie materiałów i energii .

Pozysk żywności – podstawowy przychód działalności statutowej.

W roku 2022 odnotowano znaczny **wzrost** pozysku (ilości przyjętej żywności) w obszarze żywności od producentów i dystrybutorów o **prawie 30 %** (w roku 2021 było 449,3 ton, natomiast w roku 2022 już 580,47 ton) oraz **spadek** pozysku w zakresie żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa o **ponad 54%**.

V. Biuro Banku Żywności w Chojnicach

W 2022 roku w biurze Banku Żywności średnio zatrudnionych było 6 osób (5 osoby na pełny etat, 1 os. ¼ etatu) - na następujących stanowiskach: dyrektor biura, księgowa, koordynator ds. pozysku i dystrybucji - magazynier, koordynator działań towarzyszących (edukacja), magazynier, pracownik administracyjno – biurowy, . Ponadto zatrudnione było 5 osób na umowy zlecenia w zakresie prowadzonych działań towarzyszących (trenerzy).

W dalszym ciągu do działań towarzyszących Bank Żywności zatrudnia głównie ekspertów zewnętrznych dbając o to, aby prowadzone działania pod każdym względem były na najwyższym poziomie i jak najwięcej dały osobom, które z nich korzystają. W roku 2022 korzystaliśmy również z usług tłumacza języka ukraińskiego.

VI. Zarząd Banku Żywności w Chojnicach.

W 2022 r. odbyły się **4** posiedzenia Zarządu (w tym jedno zdalne) poświęcone analizie bieżących wydarzeń oraz rozstrzygnięciu spraw kluczowych, jak ustalanie kierunków działania, omawianie kwestii POPŻ i strategii działań na rzecz utrzymania programu i jakości jego realizacji. Zarząd podejmował uchwały i decyzje w zakresie pracy biura, zatrudnienia pracowników, koniecznych inwestycji, udzielania pełnomocnictw, organizacji pracy, zatwierdzania sprawozdań.

Zarząd działał w składzie:

Prezes- Arseniusz Finster,

Wiceprezes – Paweł Gibczyński,

Członkowie Zarządu: Wojciech Kallas, Joanna Głowczewska.

W 2022 r. z uwagi na wciąż trwający zaostrzony rygor sanitarny związany z sytuacją epidemiologiczną członkowie Zarządu nie wizytowali Banku Żywności w Chojnicach.

VII. Zwrot ze składek członków Stowarzyszenia.

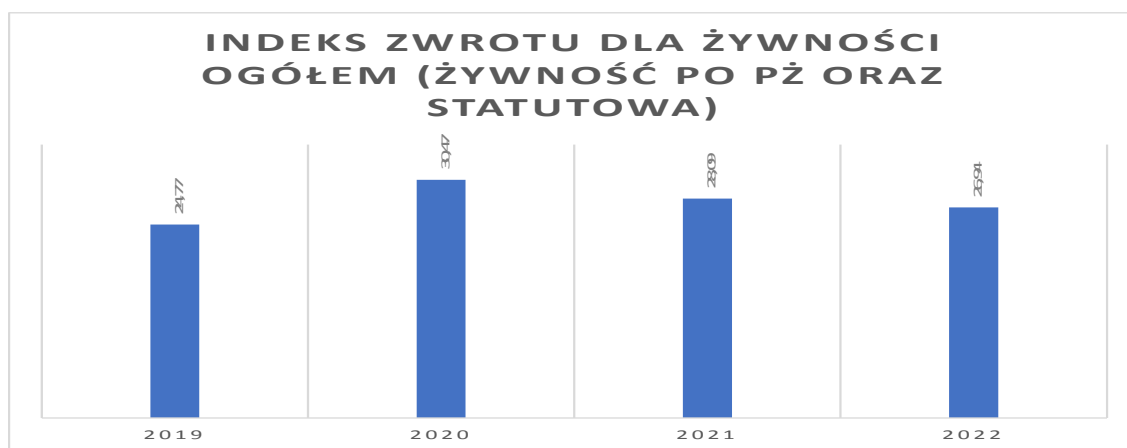
Wskaźnik zwrotu z pozysku własnego (dla żywności przekazanej członkom) kształtuje się na poziomie **20,48 zł** (2018 - 13,31 zł, 2019 – 15,82zł, 2020 - 17,82zł, 2021 - 14,98), co daje członkom ponad 20-krotny zwrot z zaangażowanych środków finansowych. **Wskaźnik zwrotu z żywności objętej PO PŻ to 6,47 zł** (2019r. - 8,96 zł, 2020 – 12,65, 2021- 13,11). **Średni wskaźnik** uwzględniający wyłącznie żywność rozdysponowaną pomiędzy członków wynosi **26,94 zł** (w roku 2019 24,77 zł, 2020 – 30,47, 2021 - 28,09). Indeks ten jest różny dla poszczególnych organizacji, a jego wielkość uzależniona jest – jak co roku - od ilości żywności, którą są w stanie rozdysponować poszczególne organizacje oraz związanymi z tym możliwościami zorganizowania transportu, powierzchni magazynowej, liczby podopiecznych, liczby organizacji współpracujących, chęci wykorzystywania nowych źródeł żywności proponowanych przez Bank Żywności, jak również dostępności zasobów ludzkich do redystrybucji żywności pomiędzy podopiecznych organizacji. W roku bieżącym szczególny wpływ na indeksy poszczególnych członków miała sytuacja związana z przyjmowaniem Uchodźców. Misją Banku Żywności jest przede wszystkim zapobieganie marnowaniu żywności, tak więc, jeżeli z jakichś powodów żywność nie może zostać rozdysponowana pomiędzy organizacje członkowskie (np. duża ilość z krótkim terminem przydatności, specyficzny rodzaj towaru wymagający specjalnych warunków przechowywania) rozdysponowywana jest wśród osób potrzebujących na innym terenie za pośrednictwem np. innych banków żywności lub instytucji. Również sam Program POPŻ wymaga, aby

organizacje równolegle dystrybuowały inną żywność niż ta z programu, dlatego jeżeli wśród członków nie było zapotrzebowania na produkty, które akurat znalazły się na magazynie otrzymywały je inne organizacje partnerskie, które współpracowały z BŻ w Chojnicach w zakresie POPŻ, a same nie były w stanie zapewnić swoim podopiecznym innego rodzaju żywności, niż ta finansowana z UE. Ponadto wspieraliśmy transporty humanitarne na tereny objęte wojną tj. Ukrainę.

W dystrybucji przyjęta jest zasada – w pierwszej kolejności staramy się zagwarantować żywność dla osób potrzebujących z terenu naszych członków, a w przypadku nadwyżek w inne miejsca.

Na poniższym wykresie przedstawiono kształtowanie się, w ciągu minionych 3 lat, **wskaźnika zwrotu z pozysku własnego, tj. w odniesieniu do żywności pozyskanej od producentów, dystrybutorów oraz zbiorów żywności.**

Analiza osiągniętych wyników za rok 2022 wykazała, że wskaźnik zwrotu z tytułu żywności pozyskiwanej od producentów i dystrybutorów przekroczył poziom wskaźnika zwrotu z żywności uzyskanej w ramach POPŻ. Informacja ta jest tym ważniejsza dla działań banku żywności, bo świadczy o jego skuteczności. Mimo tego, iż spora część żywności dystrybuowanej w roku 2022 trafiła poza członków, to i tak nie zmieniło to opłacalności bycia członkiem Banku Żywności (z ekonomicznego punktu widzenia).

Ostatnie trzy lata pokazały również jak ważną organizacją w obliczu sytuacji nadzwyczajnych jest taka organizacja, jak Bank Żywności.

Sporządzono, dnia 26 czerwiec 2023 r.

